

**การพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกันจากการฟังนิทานเพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองดี
ของผู้เรียนระดับปฐมวัยด้วยค่านิยม 12 ประการ**

**A Development of Collaborative Art Creating Activities from Story Listening to
Promote Good Citizenship of Early Childhood Students According to
the 12 National Main Values**

ตุลา แฉ่งฉายา*

Tula Changchaya

อภินัท จิตรกร**

Apinpus Chitrakorn

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกันจากการฟังนิทานเพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนระดับปฐมวัยด้วยค่านิยม 12 ประการ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีระหว่างผู้เรียนกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้เรียนระดับปฐมวัยที่มีอายุ 5-6 ปี ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศเพชรบุรีโดยการสุ่มห้องเรียนอนุบาล 3 ห้อง 1 เป็นกลุ่มควบคุม 29 คน และอนุบาล 3 ห้อง 3 เป็นกลุ่มทดลอง 29 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรีเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นจึงสุ่มแบบง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแผนการจัดกิจกรรม 2) แผนการจัดกิจกรรม 3) แบบประเมินคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีตามค่านิยม 12 ประการของผู้เรียนปฐมวัยผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruency : IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 2) การเปรียบเทียบผลด้วยแบบประเมินคุณลักษณะระหว่างผู้เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมพบว่า ผู้เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

คำสำคัญ: กิจกรรมศิลปะ/ ฟังนิทาน/ การเรียนรู้ร่วมกัน/ ค่านิยม 12 ประการ/ พลเมืองดี

* นักศึกษาปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purpose of this research were to 1) Develop art creating activities from story listening to promote good citizenship of early childhood students according to The 12 National Main Values. 2) Compare characteristics of a good citizenship between the control group and the experimental group after using the lesson plan.

The sample of this study was comprised of five years students that studying kindergarten three in the second semester of academic year 2015 total 58 students divided into two groups ; control group of 29 students and experimental group of 29 students of Sarasas Witaed Phetchaburi School, Phetchaburi which through cluster random sampling and the period of experiment was ten weeks.

The research instruments were 1) The expert interview form to develop the lesson plan. 2) The lesson plan. 3) The desirable characteristics assessment of early childhood students according to The 12 National Main Values.

The findings were as follow: 1) The lesson plan evaluated by 5 experts had the value of concordance (IOC) between 0.80 – 1.00 2) After taking the lesson plan the characteristics of good citizenship of the control group and experimental group were different in statistically significance at 0.05 level.

Keywords : Art/ Story Listening/ Collaborative Learning/ The 12 National Main Values/ Good Citizenship

บทนำ

การพลเมืองดีนั้น ถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประชาชน คนในชาติมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ซึ่งประเทศไทยมีการพัฒนาในทุกด้านอย่างต่อเนื่องตามรูปแบบและพื้นฐานค่านิยมของคนไทยในยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง คนไทยได้รับเอาค่านิยมและวัฒนธรรมที่ต่างไปจากเดิมเข้ามาจนลบล้างค่านิยมของคนไทยที่ปฏิบัติสืบต่อกันเรื่อยมา รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ของคนไทยให้กับเด็กไทย และคนไทยทุกคน ให้มีการพัฒนาไปในแนวทางเดียวกัน โดยปลูกฝังคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดี เริ่มในเด็กปฐมวัยซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐาน

เพื่อลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กปฐมวัยที่จะส่งผลกระทบต่อไปในอนาคต นิธิธร ปิลาวสน์ (2558) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น พฤติกรรมก้าวร้าวที่เด็กจะแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาซึ่งอาจเป็นเหตุมาจากพฤติกรรม การหวงแหนสิ่งของ ไม่รู้จักการแบ่งปัน ไม่รู้จักรอคอย ไม่มีมารยาท ไม่รู้จักกาลเทศะ หรืออื่นๆที่เด็กจะสามารถแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมออกมาด้วยการทำร้ายทางร่างกายและทางวาจาต่อครูและเพื่อน หากไม่ได้รับการปลูกฝังหรือแก้ไข จะเกิดผลกระทบมากมายตามมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ที่เด็กจะสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ไม่สนใจเรียน มีอคติต่อครูผู้สอน ไม่สามารถสื่อสาร ทำงาน หรืออยู่ร่วมกับเพื่อนส่วนใหญ่ได้ ก็จะเกิดปฏิกิริยาทาง

ลบในการเข้าสังคมเป็นต้นเพื่อการอยู่ร่วมกันทางสังคมอย่างมีความสุข จึงควรมีการปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสมให้กับเด็กและเยาวชนไทย (กรมวิชาการ, 2546: 26-30) ซึ่งตามพัฒนาการของเด็กในช่วงอายุ 5 ปีที่มีพัฒนาการด้านการเข้าสังคม มีศักยภาพพร้อมที่จะปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักการวางแผนตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติตามความสนใจ สามารถรับรู้ความรู้สึกความต้องการของตนเองและผู้อื่น มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรู้จักแก้ปัญหาเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักมารยาททางสังคมรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ได้ ดังนั้นการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีแสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเป็นการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กนั้นต้องอาศัยกิจกรรมในการเรียนรู้ร่วมกันสามารถนำความรู้เดิมต่อยอดกับความรู้ใหม่ และปรับตัวที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพราะเนื่องจากการเรียนรู้ร่วมกันนั้น เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้มีปฏิสัมพันธ์กันโดยทุกคนจะต้องเคารพในสิทธิแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและยอมรับในความสามารถของสมาชิกแต่ละคนช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามส่วนทุกคนมีโอกาสในการทำงานและรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง

พัฒนาการในการสร้างสรรค์งานศิลปะของเด็กปฐมวัย ปิยะนุช สุวรรณเทพ (2558: 257-269) สามารถเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีหากได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสม ตามสภาพแวดล้อมที่เอื้อและเปิดโอกาสได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างอิสระสิริพรรณ ดันดิรัตน์ไพศาล (2545: 17) ได้กล่าวถึงพัฒนาทักษะในการสร้างสรรค์โดยกล่าวถึง เคลล็อก; และโอเดล

(Kellogg; Odell, 1967) ไว้ว่าเด็กๆ ทั่วโลกมีขบวนการในการพัฒนางานศิลปะเป็นขั้นตอนที่เหมือนกัน การพัฒนาจะเริ่มจากอายุ 2 ขวบจนถึงอายุ 4 – 5 ขวบ จะเริ่มเขียนรูปแบบที่ให้ภาพชัดเจนพอที่ผู้ใหญ่จะรู้ได้ ขั้นตอนนี้แสดงถึงความเป็นเด็กที่โตขึ้น และจินตนาการ เพื่อมุ่งไปสู่งานที่เป็นจริง และเป็นการแสดงถึงความสามารถในงานศิลปะที่เป็นไปตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัย การเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบศิลปะที่มีความยืดหยุ่นสูง ไม่มีกฎเกณฑ์ ถูกผิด เหมาะสำหรับการเริ่มต้นเรียนรู้กิจกรรมของเด็กที่สอดคล้องกับปรัชญา ธรรมชาติ (2552: 35) ที่กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะมีความสำคัญ และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา นอกจากนี้ยังส่งผลต่อลักษณะนิสัยของเด็กที่อยากรู้อยากเห็น และพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัยภายใต้บรรยากาศที่สนุกสนาน เพลิดเพลินสร้างความสนใจที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมครั้งต่อไป

นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้ในด้านเนื้อหาข้อมูลต่างๆ แทนการท่องจำจากหนังสือ คำরা พัฒน์ชิตา สิริภทศรีเสมอ (2555: 14) กล่าวไว้ว่า นิทานมีอิทธิพลและคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยมากการเล่านิทานกับเด็กปฐมวัยมิได้มุ่งให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้นการฟังนิทานยังเป็นการพัฒนาทางภาษาเพราะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสฝึกทักษะการฟังการพูดในสังคมนิทานช่วยให้เด็กได้แสดงออกสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็กและครูนิทานยังช่วยให้เด็กได้ฝึกคิดพิจารณาเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และ วาทีนิ เจือทอง (2553: 10) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันโดยเสริมว่า นิทานเป็นเรื่องเล่าที่แต่งขึ้นมาด้วยการผูกเรื่องขึ้นโดยอาศัยประวัติของความจริงบางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงบ้างหรืออาจเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาจาก

จินตนาการหรือ อิงความจริงเพื่อความสนุกสนาน
ผลิตเพลินสอดแทรกแง่คิดคติสอนใจและแฝงด้วย
การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามเพื่อให้ผู้ฟัง
นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตน

การเรียนรู้ร่วมกันของเด็กปฐมวัย เขมณัฏฐ์
มิ่งศิริธรรม (2554: 436) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเรียน
ร่วมกัน (Collaborative Learning) เป็นวิธีการเรียนที่
จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม
เล็กๆ โดยผู้เรียนต้องพึ่งพาอาศัยกันมีความ
รับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกันทั้งโดยการปรึกษา
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันแบ่งปัน
ทรัพยากรการเรียนรู้สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่
กันมีความสำเร็จของทุกคนและของกลุ่มเป็น
เป้าหมายสำคัญในการเรียนฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการ
เรียนร่วมกับผู้อื่นเป็นการเรียนรู้แบบแข่งขันกันฉันท์
มิตรมีความอยากทำกิจกรรมภายใต้หลักการที่สำคัญ
คือการสร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียนเอง และ อีริคสัน
(Ericson's Theory of Development, 1963: 32 - 35)
มีความเห็นที่สอดคล้องกันกล่าวว่า กิจกรรมต่างๆของ
เด็กกระตุ้นให้เด็กได้ร่วมกันคิดการวางแผนเพื่อเสนอ
ความคิดเห็น ในขณะที่เด็กร่วมกิจกรรมที่แปลกใหม่
ทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดจินตนาการนำไปสู่การ
สร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันจะช่วยลดการยึด
ตนเองเป็นศูนย์กลาง และสร้างพฤติกรรมให้เป็นที่ย
อมรับของเพื่อนส่งผลต่อพฤติกรรมทางสังคม
และนำไปสู่ความสำเร็จตามที่คาดหวัง

ค่านิยมตามความหมาย อาริยาพงษ์ คำตัน
(2555: 251-265) ได้ให้ความหมายของคุณธรรม
จริยธรรม และค่านิยมนั้นมีความหมายใกล้เคียงกัน
คือคุณงามความดี และคุณลักษณะหรือภาวะภายใน
จิตใจมนุษย์ที่ถูกต้อง ดีงามโดยมีจุดหมายคือ
ความสุขของสังคมมีสอดคล้องกับมิลินทรา ยินดีสุข
(2547: 44) และสมบุญรณ์ ดันยะ (2542: 11) ได้ให้

ความหมายของค่านิยมที่สอดคล้องกันไว้ว่า ค่านิยม
คือสิ่งที่ทุกคนยึดมั่นในแนวคิด ความรู้สึก ความเชื่อ
ความต้องการ เป็นแรงจูงใจ หรือสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้
สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางดำเนินชีวิตของตน ให้
มีคุณค่าแก่ตนเองหรือสังคม ค่านิยมจึงเป็นตัวกำหนด
พฤติกรรมของบุคคลทั้งภายในใจ และการกระทำ ซึ่ง
แสดงถึงจุดมุ่งหมายของชีวิตของบุคคลนั้น และ
สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ค่านิยมจึงมีความสำคัญเป็น
สิ่งยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม
(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ, 2555: บทนำ) รัฐบาลจึงเห็นความสำคัญ
ของค่านิยม ได้นำเอาค่านิยมอันพึงประสงค์ของคน
ไทย 12 ประการที่ได้มาจากคำปฏิญาณของลูกเสือ
และกฎของลูกเสือ ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแก่เยาวชนไทย เมื่อวันที่ 1
กรกฎาคม 2454 ด้วยการพระราชทานกิจการลูกเสือ
เพื่อให้เยาวชนตระหนักในบทบาทหน้าที่ มีความ
จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็น
คนเก่ง คนดี ซึ่งถือได้ว่าเป็นค่านิยมของคนไทยที่ได้
ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนซึมซับกลายเป็นวิถีชีวิตที่คน
ไทยได้ปฏิบัติอย่างเป็นธรรมชาติ รัฐบาลได้นำเอาวิถี
เหล่านี้มาสร้างเป็นค่านิยม 12 ประการ เพื่อกระตุ้น
ให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และเข้าใจได้
โดยง่าย จากคำกลอน บทเพลง และสื่อต่างๆ ที่มี
เนื้อหาทั้ง 12 ข้อ ดังนี้

1. ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้ง

ทางตรง และทางอ้อม

5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อ

ผู้อื่น เพื่อแผ่และแบ่งปัน

7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างถูกต้อง

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

9. มีสติ รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

การเป็นพลเมืองดี ประภัสสร ไพบุลย์จิตพิรัชย์ (2553: 15) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับพลเมืองดีไว้ว่า พลเมืองดีนั้นเป็นผู้ที่มีความรักชาติบ้านเมือง และจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ โดยความหมายของคำว่ารักชาตินั้นในพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้แก่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง มีวิธีแสดงความรักชาติสรุปเป็นหัวข้อได้โดยสังเขปว่า 1) เอื้อเฟื้อแก่คนในชาติ 2) ต้องไม่ทำร้ายต่อคนในชาติ 3) ต้องเป็นพลเมืองที่ดี เคารพต่อกฎหมาย 4) เต็มใจเสียสละแก่ชาติ 5) รู้จักรักชาติ ไม่ยอมให้ใครมาทำลาย ปลินทร เพ็ชรฤทธิ์ (2550: 15) ได้ให้ความหมายของพลเมืองดีไว้ว่า การที่บุคคลเป็นผู้ที่มีทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสมในสังคม สามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้แก่ รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ปฏิบัติตามกฎหมาย ร่วมแก้ปัญหา และสร้างประโยชน์ต่อชาติ รักษาประเพณีและวัฒนธรรมจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ แสดงบทบาทหน้าที่ที่จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ จิตสำนึกในการพัฒนาชาติ พัฒนาตนให้เป็นผู้มีความรู้ดี และจิตใจที่ดี มีเหตุผล

รับผิดชอบ รักสิ่งแวดล้อม และเห็นความสำคัญของการอยู่กับผู้อื่น และปฏิบัติต่อกันเพื่อให้เกิดความสงบสุขต่อตนและสังคม

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกันจากการฟังนิทานเพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนระดับปฐมวัยด้วยค่านิยม 12 ประการ โดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีสำหรับเด็กปฐมวัยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจในเนื้อหาของค่านิยม 12 ประการผ่านการฟังนิทานเป็นการเรียนรู้ในด้านเนื้อหาที่ง่ายต่อการรับรู้ของเด็ก ใกล้ตัว ฟังและเข้าใจได้ง่าย มีตัวละครเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามค่านิยม 12 ประการ และใช้ได้จริงในกิจกรรมการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กทุกคนสามารถทำได้โดยง่าย ไม่เน้นความถูกผิด เป็นเพียงการฝึกทักษะการคิด จินตนาการ ใช้กล้ามเนื้อและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นเด็กสามารถนำเอาบุคลิกของตัวละครในนิทานมาใช้ได้จริงได้เงื่อนไขข้อตกลงภายในของกลุ่ม จนเกิดการเรียนรู้กติกาทางสังคมการยอมรับ เสียสละ แบ่งปัน รับฟัง เห็นคุณค่าของตนเอง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีได้เหมาะสมตามวัยอย่างมีความสุข

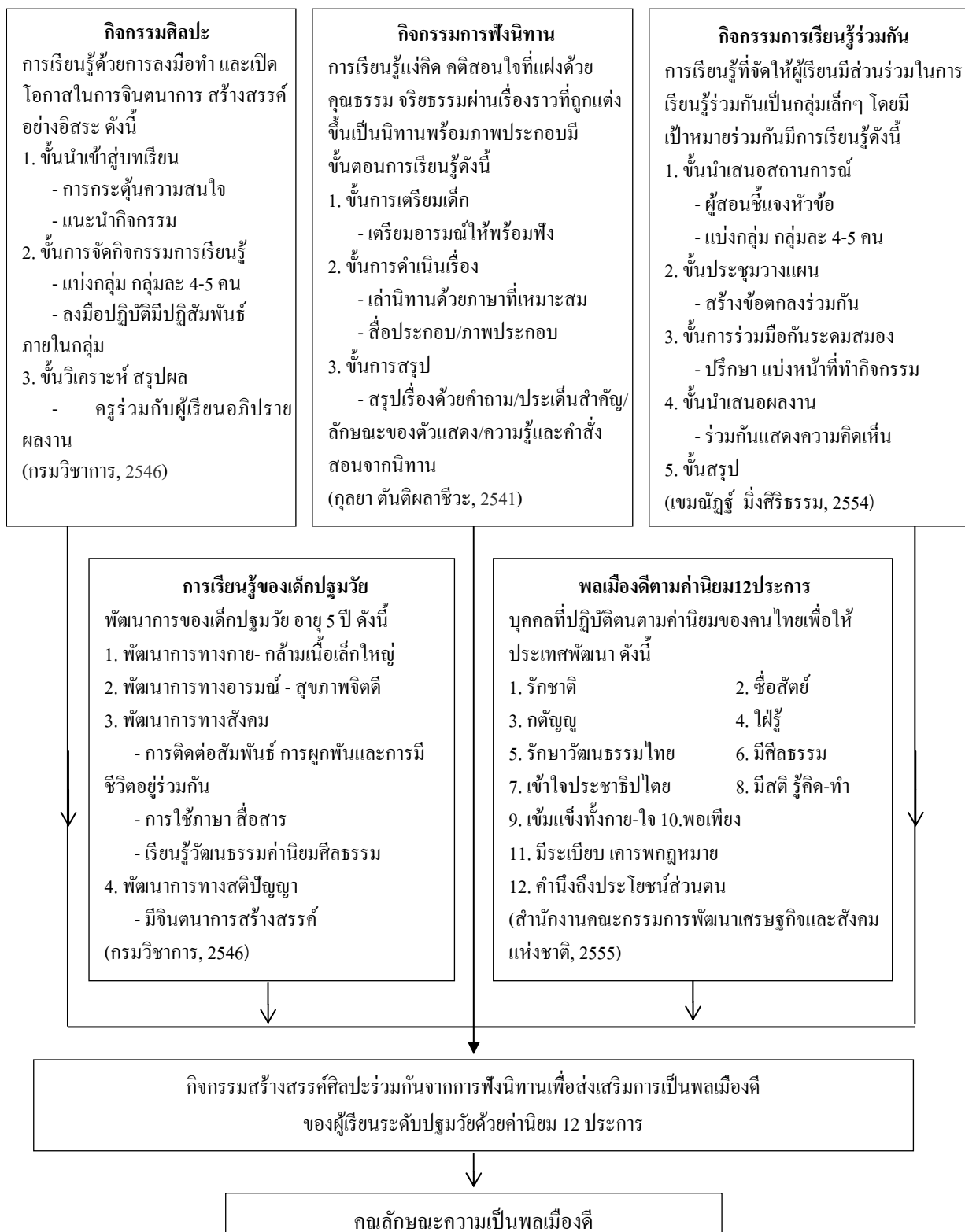
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกันจากการฟังนิทานเพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนระดับปฐมวัยด้วยค่านิยม 12 ประการ

2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีระหว่างผู้เรียนกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองด้วยค่านิยม 12 ประการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

2. แผนการจัดกิจกรรมผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruency : IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

3. แบบประเมินคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีตามค่านิยม 12 ประการของผู้เรียนระดับปฐมวัยผ่านการตรวจประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่าด้านความรักชาติ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.6 ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.8 ด้านความกตัญญูมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.9 ด้านใฝ่หาความรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.8 ด้านการรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.86 ด้านศีลธรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 1.00 ด้านความเข้าใจเรียนรู้ความเป็นประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.9 ด้านความมีระเบียบ วินัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.8 ด้านการมีสติ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.9 ด้านการรู้จักพอเพียง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 1.00 ด้านความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.86 ด้านการคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.87 โดยมีค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องรวมทุกด้าน = 0.81 ซึ่งมีความมากกว่า 0.5 สรุปว่า เมื่อปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

เครื่องมือในการประเมินคุณภาพมีดังนี้

1. แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกันจากการฟังนิทานเพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนระดับปฐมวัยด้วยค่านิยม 12 ประการ

2. แบบประเมินคุณภาพแบบประเมินคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีตามค่านิยม 12 ประการของผู้เรียนระดับปฐมวัย

โดยนำแบบประเมินคุณภาพนี้ผ่านการตรวจหาคุณภาพจากที่ปรึกษาเมื่อปรับแก้ไขตามคำแนะนำจากที่ปรึกษาแล้วสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การทดลองจากการทดสอบแบบประเมินคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีตามค่านิยม 12 ประการของผู้เรียนระดับปฐมวัยเพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีระหว่างผู้เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เรียนระดับปฐมวัยที่มีอายุ 5-6 ปี ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศเพชรบุรี โดยการสุ่มห้องเรียนอนุบาล 3 ห้อง 1 เป็นกลุ่มควบคุม 29 คน และอนุบาล 3 ห้อง 3 เป็นกลุ่มทดลอง 29 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรีเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นจึงสุ่มแบบง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาเอกสาร งานวิจัยวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและได้กำหนดกรอบแนวคิด การจัดกิจกรรม แล้วนำไปให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบและพัฒนา

ผู้วิจัยนำผลการศึกษามาวิเคราะห์แล้ว ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมและแบบประเมินส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของการออกแบบ และการภาษาที่ใช้ แล้วนำกลับมาแก้ไข เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในด้านแผนการจัดกิจกรรม และการวัดและประเมินผล เพื่อปรับแก้จนนำมาพัฒนาเป็นแผนการจัดกิจกรรมได้สมบูรณ์ จากนั้นนำมาทดลองกลุ่มย่อยกับผู้เรียนกลุ่มใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน ปรับแก้เพื่อทดลองกลุ่มใหญ่กับผู้เรียนกลุ่มใกล้เคียงจำนวน 9 คน ก่อนใช้จริงแล้วหาค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบผลคะแนนระหว่างผู้เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บข้อมูล

หลังจากเรียนรู้ด้วยแผนการกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 50 นาที ในรายวิชาศิลปะ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผู้วิจัยได้ทำการประเมินด้วยแบบทดสอบคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีตามค่านิยม 12 ประการ หลังเรียนแล้วหาค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบ

ผลคะแนนระหว่างผู้เรียนกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการสรุปผล และอภิปราย

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลทางสถิติจากนั้นทำการสรุปอภิปรายผลการทดลอง นำเสนอผลต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการตรวจงานวิจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ก่อนนำการวิจัยไปเผยแพร่

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรม โดยการใช้การประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน สามารถสรุปว่า มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลรวมมีค่าระหว่าง = 0.82 - 1.00 หมายถึง มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้หลังจากที่ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีตามค่านิยม 12 ประการของผู้เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีตามค่านิยม 12 ประการของผู้เรียนกลุ่ม
ควบคุมและกลุ่มทดลอง

คะแนนค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง						
คุณธรรมตามค่านิยม 12 ประการ	คะแนนกลุ่มทดลอง (n = 29)		คะแนนกลุ่มควบคุม (n = 29)		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	0.97	0.18	0.86	0.35	1.40*	.00
2. ด้านความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน	0.93	0.25	0.62	0.49	3.00*	.00
3. ด้านความกตัญญูต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	1.00	0.00	0.86	0.35	2.11*	.00
4. ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	1.00	0.00	0.86	0.35	2.11*	.00
5. ด้านการรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย อันงดงาม	1.00	0.00	0.79	0.41	2.70*	.00
6. ด้านศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดี ต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน	0.97	0.18	0.66	0.48	3.22*	.00
7. ด้านความเข้าใจเรียนรู้ความเป็น ประชาธิปไตย	0.41	0.50	0.10	0.31	2.83*	.00
8. ด้านความมีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมายผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่	0.93	0.25	0.55	0.50	3.59*	.00
9. ด้านการมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ	0.97	0.18	0.62	0.49	3.52*	.00
10. ด้านการรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	0.86	0.35	0.28	0.45	5.49*	.01
11. ด้านความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และ จิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่อสิ่งผิด	0.90	0.31	0.52	0.50	3.43*	.00
12. ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของ ส่วนรวมมากกว่าของส่วนตน	0.93	0.25	0.48	0.50	4.23*	.00
คะแนนค่าเฉลี่ยรวม	10.83	1.07	7.24	2.98	6.09*	.00

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคะแนนคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดี เฉลี่ย 10.83 ($\bar{X} = 10.83$, 1.07) ส่วนผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคะแนนคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดี เฉลี่ย 7.24 ($\bar{X} = 7.24$, S.D. = 2.98) เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมสามารถพัฒนาการเป็นพลเมืองดีในผู้เรียนระดับปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจ และเป็นพลเมืองดีได้ โดยพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเป็นรายข้อพบว่า

1) ด้านความรักชาติ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.86$, S.D. = 0.35), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.97$, S.D. = 0.18) 2) ด้านความซื่อสัตย์ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.62$, S.D. = 0.49), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.93$, S.D. = 0.25) 3) ด้านความกตัญญูค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.86$, S.D. = 0.35), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 1.00$, S.D. = 0.00) 4) ด้านใฝ่หาความรู้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.86$, S.D. = 0.35), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 1.00$, S.D. = 0.00) 5) ด้านการรักษาวัฒนธรรมค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.79$, S.D. = 0.41), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 1.00$, S.D. = 0.00) 6) ด้านศีลธรรมมาเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.66$, S.D. = 0.48), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.97$, S.D. = 0.18) 7) ด้านประชาธิปไตยค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.10$, S.D. = 0.31), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.41$, S.D. = 0.50) 8) ด้านความมีระเบียบวินัย ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.55$, S.D. = 0.50), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.93$,

S.D. = 0.25) 9) ด้านการมีสติค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.62$, S.D. = 0.49), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.97$, S.D. = 0.18) 10) ด้านการรู้จักพอเพียงค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.28$, S.D. = 0.45), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.86$, S.D. = 0.35) 11) ด้านความเข้มแข็งกาย-ใจค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.52$, S.D. = 0.50), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.90$, S.D. = 0.31) 12) ด้านการเห็นแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวมค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 0.48$, S.D. = 0.50), กลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 0.93$, S.D. = 0.25) ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนประเมินคุณลักษณะในทุกข้อสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีคุณลักษณะในการเป็นพลเมืองดีสูงขึ้นจากการจัดกิจกรรมนี้ สอดคล้องกับ โรเจอร์ (Rogers, 1970: 12) ผลการวิจัย พบว่าการทำงานกิจกรรมร่วมกันจะส่งเสริมทางด้านการรับรู้ทางความรู้สึกต่อตนเอง และผู้อื่นมากขึ้น ยอมรับตนเอง ใช้อำนาจกับผู้อื่นน้อยลง ยอมรับผู้อื่นมากขึ้น แก้ปัญหาในการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งเป็นทักษะในการอยู่ร่วมกันที่ดีขึ้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องศรี แวงวรรณ (2553) ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย พบว่าหลังการใช้กิจกรรม นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมในด้าน การร่วมมือ ความเป็นเพื่อน เห็นอกเห็นใจ และไม่เห็นแก่ตัว ต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพจุฑา สุภิมารส (2543) ผลของการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อสังคมนิสัยของเด็กปฐมวัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามแผนกิจกรรม มีคะแนนจากการทดสอบโดยใช้แบบวัดความสามารถในการเลือกแสดงสังคมนิสัยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากงานวิจัยที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่าการทำกิจกรรมศิลปะร่วมกันกับผู้อื่นสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นสามารถพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม หรือสังคมนิสัยของผู้เรียนที่จะนำไปสู่การเป็นพลเมืองดี อยู่หรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาคุณธรรม จริยธรรมในคำนิยาม 12 ประการมากยิ่งขึ้น สำหรับเด็กปฐมวัย ควรเป็นการเรียนรู้ผ่านเรื่องราวใกล้ตัวที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และสามารถคิด จินตนาการไปด้วยได้ นิทานจึงเป็นสื่อที่จะสร้างความเข้าใจและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนปฐมวัยได้ดีกว่าการอ่านหรือท่องจำ วาทีนี เจือทอง (2553) ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่ส่งเสริมพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า สามารถส่งเสริมพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองทั้งนี้ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีออน เนียมนาค (2547) การพัฒนาการจัดกิจกรรมเล่านิทาน ส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านการช่วยเหลือแบ่งปันผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าส่งเสริมในด้านความช่วยเหลือและแบ่งปันมีคะแนนสูงกว่าก่อนได้รับกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าการฟังนิทานสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในคุณธรรม จริยธรรมหัวข้อต่างๆ ได้ส่งเสริมให้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีตามมา

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกันจากการฟังนิทานเพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนระดับปฐมวัยด้วยคำนิยาม 12 ประการสามารถ

ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีได้

ในประเด็นด้านผลการเปรียบเทียบคะแนนด้านคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองที่มีระดับคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกันจากการฟังนิทานเพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนระดับปฐมวัยด้วยคำนิยาม 12 ประการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้เรียนมีการเรียนรู้จากแผนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และมีการเรียนรู้ในส่วนเนื้อหาคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีจากการฟังนิทานที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมจากคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีตามคำนิยาม 12 ประการ เพื่อง่ายต่อการปลูกฝังและเรียนรู้ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันผ่านกิจกรรมกลุ่ม ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระทางความคิด และการกระทำร่วมกันภายในกลุ่ม ให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด
2. การทำกิจกรรมในทุกครั้ง ครูผู้สอนควรจัดเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมต่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของผู้เรียน
3. ครูผู้สอนสามารถประยุกต์การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดด้านต่างๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการพัฒนาทางด้านภาษาพัฒนาทางด้านการคิด พัฒนาทางด้านคุณธรรมต่างๆ

โดยดัดแปลงปรับปรุงให้เหมาะสมและจัดในช่วงเวลาต่างที่กันรวมถึงเนื้อหาที่สอดคล้องสอดคล้องคุณธรรมหรือการเรียนรู้อื่นๆที่ต้องการเพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้

4. ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความสนใจพร้อมที่จะฟัง และมีการซักถามโดยคำถามที่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด

5. การเล่านิทาน ครูผู้สอนควรมีการศึกษาเนื้อหาก่อน เพื่อการไหลลื่นในการเล่านิทาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยอาจมีการศึกษากิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะในรูปแบบอื่นเพื่อให้เกิดความหลากหลาย

2. ผู้วิจัยสามารถนำกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะร่วมกันจากการฟังนิทานมาใช้ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีไปปรับใช้ในระดับอื่นๆได้

3. ผู้วิจัยสามารถศึกษาพัฒนารูปแบบกิจกรรมในการเรียนรู้ร่วมกันหรือกิจกรรมอื่นเพื่อให้เกิดความหลากหลายทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546**. กรุงเทพมหานคร:

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร:

เอ็ดสันเพรสโปรดักส์.

เจนณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2554). “การบูรณาการวิธีการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนรู้ร่วมกัน”. **วารสาร**

อิเล็กทรอนิกส์ (Veridian E-Journal) 4(1): 435-444. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน

2557 จาก <http://www.ejournal.su.ac.th>.

ณัฐชา ธรรมโกฏี. (2552). **ผลการใช้กระบวนการกลุ่มในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย**.

ปริญาณิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ทิพจุฑา สุภิมาธ. (2543). **ผลของการใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีผลต่อสังคมนิสัยของเด็กปฐมวัย**.

งานวิจัยสถาบันราชภัฏสุรินทร์ การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

นิติธร ปิลวาสน์. (2558). **พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในเด็กปฐมวัย**. [ออนไลน์]. สืบค้นวันที่ 15 มิถุนายน

2559. จาก <http://http://taamkru.com/th/พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในเด็กปฐมวัย/>

_____. (2557). **เล่านิทาน**. [ออนไลน์]. สืบค้นวันที่ 9 มิถุนายน 2557. จาก <http://taamkru.com/th/เล่านิทาน/#article103>

เล่านิทาน/ #article103

ปิยะนุช สุวรรณเทพ. (2558). “การศึกษาพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์”.

วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 7 (1): 256-269.

ประภัสสร ไพบูลย์จิตพิรัชย์. (2553). **การศึกษาความเป็นพลเมืองดี (นักเรียนโรงเรียนพาณิชยการบางบัวทอง**.

วิทยานิพนธ์ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ปราณี ปรีชาทิ. (2551). การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานและการติดตามผล. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาปรัชญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปลินธร เพ็ชรฤทธิ์. (2550). สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีให้นักเรียนมัธยมศึกษาของครูสังคมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ผ่องศรี แวงวรรณ. (2553). ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคม ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- พัฒนจิตา สิริภักตร์ศรีเสมอ. (2555). ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อการรับรู้การ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- มลินทรา ยินดีสุข. (2547). รูปแบบกิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมความรักชาติสำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาทีณี เจือทอง. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่ส่งเสริมพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยสำหรับเด็ก ปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ศรีออน เนียมนาค. (2547). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเล่านิทานส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านการ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สิริพรรณ ดันดิรัตน์ไพศาล. (2545). ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สมบุญรณ์ ดันยะ. (2542). ค่านิยมทางการศึกษาของไทย:อดีต ปัจจุบัน อนาคต. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2557. จาก <http://catalog-lib.psru.ac.th/ULIB6//dublin.php?ID=15920#.WI7rxVN97IU>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555) สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี
- อาจริยพงษ์ คำตัน. (2555). “การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์”. วารสาร ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 4 (2): 251-265.
- Erikson, E.H. (1963). *Childhood and Society*. 2nd ed. New York: Norton.
- Kellogg, R. & O'Dell, S. (1967). *The Psychology of Children's Art*. Del Mar, Calif. CRM Associates for Random House.
- Roger-Warren, Ann and Donald, Beer M. (1970). “Correspondence Between Saying and Doing: Teaching Children to Share and Praise”. *Journal of Applied Behavior Analysis* 9(3): 335-354.